

Cíklo 11.
12. měrza.

Bomhaj Bóh!

Létnik 26.
1916.

Sy-li spéval,
Pilnje džélaš,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj móeny
Lubosć ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwość da.

Njech ty spévaš,
Swérnje džélaš
Wšedne dny;
Džén pak swjaty
Duši daty,
Wotpočni ty.

Z njebjes man
Njech či khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Klíž Bóh poda,
Wokrew čel!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa ſo kóždu ſobotu w Ssmolerjez knihicžischczeſti w Budyschinje a je tam ſa ſchtwórlétnu pſchedplatu 40 pj. doſtacž.

Invoκavit.

Hebr. 4, 14—16.

My mam y wulkeho wýschſcheho měſchnika. Se ſłowom wulli ſo wýschſchi měſchnik noweho ſluba roſdželi wot wýschſcheho měſchnika stareho ſluba. Wýschſchi měſchnik stareho ſluba hiſcze tón prawy njeje, wopravdžity čłowíski wýschſchi měſchnik, kiž móže czeŕpjenje měcz ſ tymi, ſa kótrychž ſastupi. Wulki wýschſchi měſchnik, prawy, w kótrymž je Bože ſłowo móz a žiwenje, njeje to jenož ſwojego hamta, ale tež ſwojeje parſchony dla. Jesuš, kotrehož wýschſchi měſchnizh pſcheszéhachu a morichu, běſche tón prawy, wulki wýschſchi měſchnik, pſchetož wón běſche Ssyn Boži, wón běſche ſwiaty, njewomasany, wot hręſhnikow wotdželeny, wón je ſo junkrócz woprował ſa hręchi zykleho ſwěta a je wýschſchi měſchnik rěčzne. Teho my mam y; my wjazy na njeho njecžakamy, kaž iſraelſki lud, ale wón je ſo ſjewiš. Wón ma móz, nam wěčnu ſbóžnoſež ſdželicž. Pſchetož wón je ſi njebjeſam ſpił. Wýschſchi měſchnizh stareho ſluba džéchu pſches to ſwiate, ſo bych u do teho najſwjeczischeho templa ſaſchli; ale dale njepſchińdzechu, tam w najſwjeczischem wostachu pſches mróčalku wot hnadneho ſtoła dželeni. Jesuš pak ſańdže do najſwjeczischeho njebjeſow, ſo by ſa naš pſched Bože wobliczo ſtupiš. Wón bu poſběhneny ſi njebjeſam, ſo by wſchitko napjelníš. A tónle wýschſchi měſchnik je Jesuš. Wón je naš ſbóžnik a pomožníš. Hdyž pak mam y taj-

feho wýschſcheho měſchnika, potom ſadwělowacž njetrjebam y w bědženjach.

Jesuš prawy wýschſchi měſchnik.

1. Teho čhzem y pósnačž.
2. Vola njeho mam y ſwoje wukhowanje.

1. Schto rěka Jesuža pósnačž? My jeho pſchedwodžam y a klyſhimi jeho drohu wucžbu. Wona je wolkchwjenje naſheje wutroby a hwěſda na pucžu naſheho žiwenja. Schtož je Jesuš prajit, to je naſhe heſlo, to je wéra naſheje wutroby. Tak ſebi naſcha wutroba dobywa plody ſaſtužby Chrystuſzweje. A hdyž we wěrje kchodžim y pod ſchtomom, kiž ſo na Golgathá ſi njebjeſam poſběhnowasche, dha tež ſaczuwamy móz kſchiza, ſo ſo poſběhujemy ſi žiwenju, kotrež jeho pósnawa. My dyrbim y džeržecž twjerdze to pósnače a krucze tym napſchecžiwo ſtupicž, kiž čhzedža nam jo ſi rukow torhnež. Pſchetož tajke ſpýtowanja ſu njelicžomne, a naſcha wutroba je lohko pſchitkilená, ſi jeho klužby czaſneho wužitka dla cžekacž. A hdyž ſo tež ſjawne njepſchecželſtwo pſchecžiwo temu knjeſej w naš njeſběha, tak husto placzi nam to ſłowo: Ja wěm twoje ſkutki, pſchetož th masch mieno, ſo by ſi žiwy, ale by morwy. Proſchmy wo Ducha Božeho, ſo by naš poſkylníš, ſo bychmi ſo twjerdſcho pósnačza Jesužoweho džerželi, ſwěrnischi byli w jeho klužbje. My dže mam y tu ſiwi nadžiju, ſo naš mózna ruka Jesužowa džerži we wſchitkach wichorach, haj ſamo, hdyž naš pucž wjedže pſches cžemny dol ſmjerze.

2. Poła njeho mam y swoje wukhowanie. Duż kchwatajny i jeho hnadmumu tronej. Wulki wyschshi mēschnik njeje pschewulki sa naš. My mam y pschistup i njemu jało i hnadmumu stołej. Wjes zobuczepjenja bēchu wyschshi mēschnizy, psched kotrymiz Jesuš w žudu stejesche. Jesuš pał ma zobuczepjenje, won plaka na mēsto Jerusalem, won plakasche pschi rowje swojego pscheczela Lazarusa. A tole zobuczepjenje je won zobu do njebež wsał. Won snaje nasche zlaboscze, nasche czeppjenja, pod kotrymiz my kaž jeho wuczomnizy sfuchujemy. Duż stupny jeho hnadmumu tronej. Won drje je spytany we wschitkim kaž my, ale bjes hręcha. Won njeje w žanym spytowanju podleżał. Hdyž pał mam y tajkeho wyschsheho mēschnika, kiž ma zobuczepjenje i hubjenymi a kotreho zobuczepjenje i nami bu hiscze hlabosche a nutrnische, hdyž bu žam spytowanu, njedyrbjeli potom wukhow ptaczy pschi tronje hnady? Hnadny tron je mēstno modlenja, žorlo, hdzej bo žedzenja nascheje wutroby staja. A tónle hnadny stoł je Chrystus, pschetož Bóh je jeho wustajil sa hnadny stoł psches wēru w jeho krwě (Romsk. 3, 25). Duż mōzemny i khrobloscu i jeho tronej pschistupiczy, už i wotroczkowſkej bojosczy, ale w dżeczozym dowérjenju na hnadu, wot Chrystusza nam wschitkim dobytu. Pschistupicz w pokutnej wērje — ponizny a Jesuſej poddaty, to je prawy pucz i hnadze Jesuſowej. Schtož tajki pschinidze, namaka žmilnoscz a hnadu, pschetož i jeho połnoscze bjerjemu hnadu sa hnadu. Khwatajny i njemērneho morja do wukhowa Jesuſowej hnady, so bychmy bo junu wukhowali na Łodzi psches morjo žmijereze i węcznej wukhowanzu węczneho hnadneho stoła w njebežach. Hamien.

Wulyczinjenje.

W lēcze 1619 ſebi čeſke kraje stanu Bjedricha V., khrwjericha rheinskeje pfalzy, sa krala wuwolichu. To bē Bjedrichej wulzy witana čeſez, a tež jeho mandželska Hilža ſebi na nju wjele wjedzesche. „Ta chzu radscho“, wona praji, „i kralom kisały kał jescz, hacž i khrwjerichom pječeń“, a pohonjowasche jeho do Čeſkeje. Khrwjerichowa macz wobrasche, prajiz: „Wostań w kraju! Hačrunje je mały, je tola twój narodny, je čzi węsty, a wulki a plodny dość, so nam wunoſcha, schtož trjebamy.“ Ale ne! Maczne žłowo njeplaczesche. Wjerichowskaj mandželskaj ſo do Prahi podaſhtaj, bushtaj i wulkej psychu krónowanu, a žwiedzenje bo žwyczachu, kaž je priedy ženje widžiloj njebeſhtaj. Ale ta kražnoscz jeniczke lēto traſesche, potom dyrbjesche Bjedrich čeſnycz a pschinidze po dalokim wokołopuczowanju ſbitu a ponizzeny i swojej maczeri domoj. Posdžischo jemu khežor kraj wsa, a Bjedrich bu proscher. J. K.

Njedžakownoscž.

Direktor jeneje fabriki ſe swojej mandželskej do kupyelow puczowanu. Domjazy lekar bē pschi njej čeſku, njewuhojomnu khoroscz namakał a prajil, so móže najdlje jeno dwē lēcze žiwycz. Nětko chzyschtaj hiscze spytacz, schtož je mózne.

W kupyelach ſo i wojeřskim wyschshim ſesnaschtaj. Tón bē kichesčijan a ptasche khoru žonu troſhtowaczy a na lēpsche, wyschshe žiwjenje polasowaczy. Ale direktor tajke rosręzowanje pscheterhny, prajiz: „Wěſcze, jeli moja žona ſažo wotkori, a jeli ſo ja tej dwē ſkóržbje, w kotrymajz težu, dobudu, potom chzu do waschego Boha wěricz.“

Po dwemaj njedželomaj ſo ſažo pschi wukhodżowanju ſetlachu. Hžom naſdala direktor ſ wjeſelym wobliczom ſiwasche a powjedaſche: „Myſcie ſebi jeno: tudomny lekar je wuprajenje naſcheho domjazeho lekarja ſacžnył. Woloszje moje žony bu nerođne, a wona budże ſažo ſtrowa domoj puczowaczy mōz. A dženža, kajke ſetkanje! doſtanu telegram wot mojego rěčnika, ſo ſzym hlownu ſkóržbu dobył, a ſo je druha tež na najlēpſchim pucžu.“

Wyschshi dolho na njeho ſhadowasche, kaž by na něſchtu čaſał. Skončnje rjekn: „Nětko budžecze wěſče wasche ſlubjenje džerzecz, hdyž je Bóh wasche wuměnjenje tak ſpodžiwnje dopjelnil.“

Tamny ſo poſtróži. „Né“, pomalku wotmolwi, „ně, nětke čzemoj naju žiwjenje wužicž.“

Sa dwē lēcze ſo wěſhčenje domjazeho lekarja dopjelní.

J. K.

Hdzej ſněhowki roſtu.

K prěním naſetnym kwětkam ſkusczeju ſněhowe ſwónczki abo ſněhowki, kiž hžom nětcole w ſahrodze ſcěja. Hdzej je widžu, dopomnu ſo na podawki, wo kotrymž ras ſkledowaze čitach:

W jenym wulkim mēscze, hdzej njeſanſtwo w masanej, woſidnej drasze wokoło khodži, a hdyž tež hōrſche njeje, hacž hrēch we wobzehnych dželach mēsta, tola ſwojeje hrubeje hroſnoscze dla ſo hidženja hōdnische poſaſujo, ſastupimy do khěze.

Khěza je khetro czmowa. W njej něhdž ſchěſcz žonskich ſtwarzjenjow bydli, kiž ſwoje žiwjenje do blota teptaja a ſo ſa Bohom a cžlowiskej čeſežu wjazy njepraszheju. Njeſaloſko wot nich maju někotre žmilne hotre ſwoje bydlo.

Teđyn dženj bu týmle ſotram ſorbik i najrjenjschimi ſněhowkami pschipóſkam. Ssotry hnydom ſapocžachu kwětki do woſiſchlow wjasaczy, ſo bych ſo na ſhudych roſdželik. Sa khězu i njeſbožownym holzami bu najrjenjschi wěnaſchki pschihotowanu. Sprózniwje ſotra kwětki w ſorbiku ſrijadowa, džesche ſi nimi do tamneje khěze a ſaklepa.

Jako holza, kiž durje wotčinicz pschinidze, běše, wonjate kwětki wuhlada, ſawoła: „My žanym kwětkow njetrjebamy, ſa naš ſo tele kwětki tola njehodža!“

„Tola“, ſapschecžiwi ſotra cžiſche, „runje ſa waž ſzym je pschinieſčka a tule ſchleñzu móžecze ſebi ſa nje tež ſkhowaczy.“

Mjes tým bēchu te druhe holzy tež pschistupike. Nětko ſe ſotru do jſtvy ſastupichu, a ſotra da ſebi wodu pschinieſč a ſrijadowa něžne ſwónczki w ſchleñzy. „Njeſhu kražne?“ ſo woſracha. „Sawěſče wam wjeſele načzinja, a ja wam jich hiscze wjazy pschinieſču, jeli wo nje rodžicze.“

Něme wschitke wokoło ſotry ſtejachu. Na jene dobo najmłodscha plakaczy ſapocža.

„Ta dale na nje hladacž njemóžu“, plakajo ſawoła. „Tajke ſněhowki tež tam roſtu, hdzej moja macz bydli! — Ssměm ſi wami ſobu hicž?“ ſtruchle pschistaj.

Hnydom ſotra holžku ſobu wsa a da ſebi powjedaczy, po kotrech ſrudnych puczach je ſo ſem ſabkudžila. Nan a macz běſhtaj ſo dawno wo ſhubjenu džowku rudžiloj; pschetož mēbažy doſlo njebeſhtaj žaneho žłowęſka wo njej doſtałoj.

Tónkam dženj wjeſela powjedaczy na starsheju woteńdze, ſo je ſo jeju džeczo ſažo namakało, a bōrhy ſo holžka domoj wróci, hdzej bohabojoſcz a luboſcz bydlesche a „hdzej ſněhowi roſtu“.

J. K.

Setkanje Bože we wulkej wójni.

(Pokraczowanje.)

Po porucznoſći naſcheho łódźtwa je we ſwojim čaſzu wyschli łódźtwa (mariny) Hans Lody do Gendželskeje ſchol a wot tam,

po wopisanju Norbertsa Jacquesa we Frankfurtskich nowinach, swoje wobledzbowania psches Kopenhagen listnje do Nemskeje siewil. Wón wjedzesche, so budze jenu sesnath a so budza potom Sendzelczenjo s nim bjes hnady konz czinicz. Wón bu tež jako „spion” sajath a w czeſtnym ſudniſkim wuſudzenju k ſmjerczi ſazudzeny. Wjeczor do swojeje ſmjercze je wón swoim pschiwſnym w Stuttgartze roſzohnowanski list piſał. List je ſo w „Stuttgartſkim dženiku” wosjewil. Wón piſche:

Tover of London, 5. novembra.

Moji lubi! Ža ſym ſo mojemu Bohu dorverik a wón je roſzudzik. Psches wjele strachotow živjenja je wón mje wjedk a pschezo ſaſo wukhowaſ. Wón je mi rjanoscze ſweta poſkaſaſ, wjazh hacž milijonam mjes nami, a ja ſkoržic ſjezměm. Mój czajnik je doſhodzik a ja dyrbju pucž psches czemny doſ hicž, kaž wjele mojich ſmužitých towaſchow w žaloſtnym wojowanju ludow. Tu njeje žane wołenje, a duž ja mojemu woſudej napſhesczivo du w tym ſamym duchu a krobloſczu naſchich prjedownikow. „S Bohom ſa khezora a khezorstwo!” Hdyž tež swojich njeſhczelov wo hnadi njeprach, proſhach swojego Boha, mi hnadny bycž, a to je mi ſpožcene. Božemje, wy lubi, wobkhowajcze mje we wopomnjezu jako teho, ſakfehož mje ſnajecze. Tón wſchehomózny Boh czyl woſ ſchitowacž a němſkim brónjam dobjecze ſpožcęcž. Wyſchchi wojski ſud w Londonje je mje dla wojskowego ſpſhizhanja k ſmjerczi wuſudzik. Tuttje budu w Toverje ſatſeleny Ža ſym prawych ſudnikow měl, ja jako wyſchki (officer) a niž jako ſpion wumru.

Božemje, Boh žohnuj waſ.

Hans.

* * *

2. dezembra wumrie na swoje ranę w lazarecze A. G. i G. Žeho roſzohnowaze ſlowa ſu w aktownym listnje franzowskeje republiki napiſane a rekaja: „Ža jeno wumru, dokelž Boh to chze, a to dže je ſa wotzny kraj. Duž njeplakajcze, ale pytajcze tym pomhacž, kiž moja hiſhce ſwazh czepicž hacž my. Božemje. Na ſakowohladanje pola Boha teho wſchehomózneho. Wón budž mi hréſhnik hnadny. Poſlednie ſtrowjenje wot tuteho ſweta ſczele wam waſch węcznje džakowny Alfred.”

* * *

Wumjekat

abo

Hođej ma wlohu, tam roſcze.

Powiedańčko ſa lud,
po němſkim wobdželane wot dra. Pſula.

(7. poſraczowanje a ſlónčenje)

Shesty ſtar.

Wumjekarez poſledni ras psheczaſhujetaj.

Wo khorofeji naſchej ſtaraj wjele njeſhoniftaj. Marja we swojej ſpróznoſci husto žortowaſche: „Ža k temu ſhwile nimam.“ Ale jejne možy hladajo wotebjerachu. Žako bě naſhmu 1844 swoje džeczatka poſledni ras domoj poſkaſaſ, džesche: „Michale, mi ſo ſda, prjedy hacž je ſaſo ſhromadžu, mje Boh tón Knies k swoim a mojim džeczom ſhromadži.“

Naſch starý rjekn: „Ssy dha ſ tym ſpokojom, Marja?“

Wona wotmolwi: „Haj, nano.“

Tak ſo tež ſta. Po krótkim khorokožu wona w adventskim čaſku w ſtrutej wérje ſtroſchtnej wuſhny.

Michał swoim jeho ſpokojovalym psheczelam praſeſche: „Wot teho čaſka, ſo je naſch Sbóžnik ſ njebeſ ſa ſemju pſchischoł, je tež dobrý pucž wot ſemje do njebeſ. Njech mi mój Knies někto

tola tež psches měru doſho čaſacž njeda. Tola jeho wola ſo ſtań.“

Žako wudowza wothladowasche jeho Marscha. Wona chyſche to ſarunacž, ſchtož běſche něhdj njepraweho na nim cziniła. Khe- tſje rucze da ſebi klucž k jeho khezi wudželacž. Njech bě wjedro ſakfež chyſche, prjedy hacž wón rano ſtanę, bě jemu wona ſtu wutepila a kheſej do rôle ſtaſilo. Džen wote dnja ſo ſwérę ſa njeho ſtarasche. Wón zygle we ſwojim ſwuczenym waschnju wosta.

Wot jeho žonineje ſmjercze kóždu nót ſhy jeneho jeho ſtarých młočkow pola njeho ſehasche, ſo by Michał někoho měl, byli nahle ſkhoril.

Teſho wjeczorne ſhromadžiſny buchu džeržane kaž prjedy. Hiſhce ſanu ſhmu nimale tak ſube a wutrobne byle njebečhu kaž nětko. Marscha bě tam ſ hospoſu, a jejny muž mějeſche krobkoſcz a dobre ſwědomje psched Michałom a psched wophotwarzemi.

Žako paſ ſo ſečzo wroči, ſežini Michał ſwój wotkaſ (testament). Wón chyſche ſwoje male wobſedzeňtwo po ſwojim ſpſdohanju pſchepoſkaſ; dalozh pſcheczeljo ſo njedyrbjachu wo njo wadžicž. Khežu a ſahrodu a 12 kózow pola wotkaſa wón wudowje wjeſzneho džeczilwuczerja. Ta paſ dyrbjefche ſa to, kaž prjedy jeho njeboh žona, male džeczi wot prěnjeje haprleje hacž do Měrczina woſolo ſebje ſhromadžicž a je w Božim ſlowje, kaž móža jo džeczi ſapſhijecž a w kſhesczijanskich pocžinkach roſwuczowacž. — Njebeſche ſi paſ wo wžy wuczerſka wudowa, dha mějeſche knies duchowny druhu czichu, pobožnu, derje roſwuczenu žonu wuſwolicž, ſotraž ſa čaſ ſwojeje ſlužby khežu, ſahrodu a polo jako nſdu doſta. — Dwaj kózaj wotkaſa wón Handrijowemu najmłodschemu ſynej, ſotraž bě, jako jeho mótk, Michał kſhczenny, ſo by mjeno we ſwobójje wostało. — Po kózku doſtaſhu jeho ſtarí młočky, a ſchtož bě hiſhce ſbytkne, poſtaſi wón ſa pomož pječoſch kóždy ras najstarskich młočkow wo wžy. Duchowny, wuczeř a ſchołta mějachu jich wuſwolicž, dyrbjachu paſ ſwérę ſa mužem kſhesczijanského živjenja hladacž. — Tiſi ſta toli, ſotraž bě jedyn ſe ſuſodſtwa wot njeho na ſublo požčil, wotkaſa Michał wjeſznej knihowni. Dań tych pjenjes dyrbjefche ſo po jeho ſmjerczi k ſupowanju nowych duchownych knihow naſožowacž, ſo bych u wjeczorne ſkhadzowanja wo wžy traſe a ludžo ſo w luboſezi a naſvedzitoſezi wudokonjeli. —

Tak běſche Michał ſwonkownje hotowh. Kaſ ſo paſ ſnuteſkownje hotowaſche, to czi, luby czitarjo, njemžu tak lohko roſpowiedacž. Ženož to wém, ſo ſebje ſameho zygle ſwojemu Kniesej a Sbóžnik pſcheporuči a ſo jemu wſchědnje ſ nowa pſcheporučeſche. So chyſche tón jeho rad měč, hiſhce ſadſho hacž kſhadi młočky jeho polo, to wón wjedžiſche; pſchetož naſch Sbóžnik wſchifkim k ſebi ſaſa, kiž ſu ſprózni a wobceženi. Kajke ſkoſne dary ſo jemu ſa jeho ſchpatny dar ſapſhacža doſtaſhu, to wón czuijeſche; pſchetož měr Boži a Kniesowa dobročiwoſcž ſo pſchecze ſiwiſho w jeho wutrobje pſchisporjeſche. Wón wo tej horkoſci njehoni, ſotraž wjele ſtarých trjechi, ſo jich pod wobcežnej ſtarobu a na khoroložu ſacžuwanje njebeſkeje luboſnoſeže wopuschecža. — Kycž Michał w ſečzo wjazh njemózecze, kſhczesche paſ tola po mału husto won na polo, wobhladowasche ſebi Bože žohnowanje a wjeſelesche ſo na ſprózniwych ludžoch. Ale w ſahrodze hiſhce wſchědnje něchtio czinicž ſphtowasche.

Skónz oſtobra paſ wjazh njeindžesche. Wón ſe jſtwy njemózecze. Mojbóle ſydasche w džedowym ſtôlzu, bibliju a ſtructowę „wérne kſhesczijanstwo“ pſched ſobu. Stari pſcheczeljo jeho nje wopuschecžichu; kóždy džen ſo njemu kſhadiſhu. Woni jeho ſpokojachu: „Michale, po Měrczinje budžemh ſo ſaſo pola tebie ſhromadžecž; ty hiſhce ſola naſh wostanjesch.“

Wón pak jim wotmolwi: „Lastoježki ſo horkach na tſeſche ſhromadzeju, a ja ſlyſchu, kak ſwój nadróžny ſpěv wuknu; wone chzedža prjecž. A hdžž budža tam te woteschke, potom rjad pſchiūdže na teho delkach. Ale mój kraj je lepschi, hacž jich strona. Wón ani ſlónza, ani měščaza njetrjeba; kraſnoſež Boža jón roſjaſnja, a jeho ſwěza je jehnjo Bože. Mje tam tak ezechne, ſo wérju, Boh tón Knjes mi býrſy kſchidla ſpožci, ſo k njebeſtej domiſnje poſběhnyež.“

Wón jím druhdy tež wotſalny kherluſch pſchewodžitowasche, kotrež bě ſebi wuſwoliſ.

Wjeſel ſo, o moja duſcha,
Sapomu wſcheje ſtyſkuſcze,
Dokelž Khryſtuš, kaž ſo ſlúſcha,
Wola eže ſ tej žaloſcze;
S teho ſwětnoh' hubjenſtwa
Pbídžech ty do wjeſela,
Kíž tu nichtó njeboſnaſe,
A tam do wěčnoſeže traje.

Ta ſym wołak wodnjo, w nožy
K Bohu, mojom' Knjesewi,
Kíž ma wſchitko w ſwojej možy,
So by ſ nuſy pomhał mi;
Kaž tón, kíž je na drohach,
Sſebi žada po domach,
Tak ſym husto žadał ſebi,
So bych ſkoro pſchiſchoł k tebi.

Pſchetož kaž te róže ſteja
Mjes wótrymi černjemi,
Tak tež kſchecžijenjo khoodža
W hubjenſtwe a ſtrachoteži;
Kaž te móřſke žolmý du,
A te wětry ſtokaju,
Tak je tudy na tém ſwěče
Lutý njemér w kóždym lěče.

atd. Docžitaj jo ſam, luby cžitarjo, w Spěvařskich čižklo 485.

Knjes duchowny Michał wophtowasche a ſastara jeho ſ pravym troſchtom na pucž do wěčneje domiſnje.

Bjes teho ſo budžiſche woprawdže ležecž dyrbjał, pſchiūdže jeho ſbóžna hodžina 7. novembra 1845. Marscha běſche jeho te dnj mało hdž wopuſtežila. Wona wó jſtwje ſedžo ſchijesche. Wón ju proſchesche: „Pój wſchak ſe mni.“ Tak pſchiūdže, wsa wón jejnu ruku: „Ta ſo tebi a twojemu mužej a wſchitkim pſchecželam wo wžy ſa wſchu ſuboſcž a ſwěroſcž džakuju; praj jim hiſhceze ras wjele dobreho wote mnje.“

Wona ſo wopraſcha: „Nano, cžomu to? Što dha chzecž?“

„Štož mój Knjes chze“, wotmolwi wón, polehny ſo a ſtyknwſchi ružy ſ cžicha prajesche: „Moje žiwenje ſy, Khryſcheze, ſmjercz je moje dobyče. (Spěvařské čižklo 482.) Božo, budž mi hręſhníkſe miłosćiwi.“ — Hiſhceze někotre króž hľuboko ſdychnywſchi, bě ſo Panę Michał wſchemu ſkhował. Pſched nim ležesche jeho biblija; tam bě wotewrjene a poſnamjenjene Rom. 8, 31: Je Boh ſa naž, ſchtó móže pſchecžiwo nam być? — Cžitaj jo ſam dale, luby pſchecželo! — S Arndtoweho „wěrneho kſchecžijanſtwa“ bě wotewrjeny 21. ſtam druhich knihow, hdžž běſche wón prjedy ſwojej Marji husto prajil: „Cžim bóle ſo kloſki khileja, cžim počniſche ſu.“

Ta niežo njeponyedam wo ſrudobje zyſkeje wžy. Tak ſtarý ſchokta ſastupi, njemóžesche nižo wurjez, hacž: „Mój bratſje a mój pſchecželo!“ Hdžž pak bě ſo trochu ſmužiſ a wo hrjebanju

rěčecž počzachu, džesche wón: „Naſcheho Michała, kíž je ſwoje žiwe dnj čeſtinu muž był, poſrjebamy ſe wſchej čeſcžu, a wſchitzu pſchaharjo jeho ponjeſeja.“

Tak dha ſo ſta. Na Měrczina 1845 naſcheho wumjeñkarja ſ jeho ſahrodniftwa do cžicheje komorki njeſzechu. Črjöda pſchewodžerjow nimale wot jeho domu hacž na poſrjebnishežo dožahasche; nichtó na tym dnju njeđežkaſche: nimale wſchitzu jeho pſchewodžachu.

A tola tón muž, wo kotrehož žarowachu, ſe žanym jenicžkim wo wžy pſches krejne ſwiaſki ſwiaſanu njebeſche. Ale tón ſwiaſk, kíž je ſwiaſany we krwě Jeſom Khryſta a ſwiateho Ducha, wobhahasche jich a jeho. — Pſchi ſwojej ſwěrnej towařſchnizy bu wón poſrjebamy. —

Někotre dnj poſdžiſho ſud, hdžž bě Michał ſwój wotkaſ podpožiſ, woſadže do hromady kaſaſche. Tak ſe běſche ſudniſki ſaſtojnif Michałowu poſlednju wolu wosjewiſ, běchu wſchitzu hnuči a džakapołni, bchacži kaž khoodži. „Haj“, prajachu, „tón je ſwěrny był w žiwenju, a w ſmjerczi je tež ſwěrny.“

Na to Handrij ſudniſkemu ſaſtojnikej prajesche, ſo chze te wudawki, kíž bych u ſ teho wotkaſa na wjeſ abo na mlóžkow padnyle, lubje rad ſam njeſez jako dołh, kotrež ma njebožicžkemu ſarunacž.

Woſada pak hnydom dobrovolnje a jenohlóſnje tu pſchiūlufch noscž na ſo wſa, tu darjenu khežu ſa ſwoje pjeniſy po poſrjebje porjedžowacž, tež ſo ſa wſchě cžaſy wo ſdzerženje ſahrodniného pſotu ſtaracž. „Hdžž ma wlohu, tam roſcze.“

A hlowam rowow ſu hiſhceze tu ſymu wulki želeſny kſhiž ſtaſili. Na nim ſteja napiſane Michałowe a Marjine mieno, narodny a ſmjertny džen, kaž te ſlowa, ſ kotremyž Michał wocži ſandželi. Wo tém pak, ſhto je wón ſa woſadu był a ežniſ, tam niežo piſane njeſteji; pſchetož ſcholta měnjeſche: „Zeli ſo my ſwojim potomnikam pſches ſiwi powjeſcz wot džecži džecžo wjazh wědomoſcze powoſtajicž nočzem, hacž móže ſamjen abo kſhiž woſhahacž, dha hdžni njeſzmy, ſo je tón muž mjes nami ſiwi był.“

Wysche kſhiža ſu naleto hiſhceze ſipu ſadžili. A runjež běſche lěčzo jara ſuché, dha ſipa tola rjenje roſczeſche; pſchetož kóždym cžaſ, hdžž bě trjeba, ſo ružy namakachu, kíž po ſwiatoku někotre cžerpaki wody k „Michałowej ſipje“ donjeſeſchu.

— K ó n z. —

Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

* Zutryž ſu lětža poſdže, a je tež wot ſchulſkeje wýſhnoſcze dowolene, ſo ſo džecži kónz měrza ſe ſchule puschča. Pſches to je wěſo to praschenje naſtalо, ſo mohle ſo pacžerſke džecži tež prjedy konfirmérowacž. Wot zyrfwinneje wýſhnoſcze je ſo tež zyrfwinym pſchedſtejicžerſtwam dowolilo, konfirmérowanje na njeđelu do 1. haprleje poſožicž. Wěſo je to zyrfwinym pſchedſtejicžerſtwam pſchewoſtajene. Ale tola je nam to praschenje bliſke — je woſprawdže nuſne, stare waſchnje, kotrež je ſo ſaſchecžepilo do naſcheho zyřeho woſadneho žiwenja, pſheměnicž, ſo njeđyrbjale ſo naſche pacžerſke džecži njeđelu Palmarum konfirmérowacž — a potom ſeleny ſchitwórk přeni króž k Božemu blidu hſež. Stare dobre kſchecžijanske waſchnje pſcheterhnyč we woſadach, hdžž je lěſtottí dołho hajene bylo — to ma ſo woſmýbzlicž.

* Porto ſa liſty ſo w bližſhim cžaſu poවyſchi — liſt a poſtma ſcharta, kotrež hacž dotal 5 pj. pſacžesche — někto 7 pj. pſacži — a liſt ſa 10 pj. ſo na 15 pj. poවyſchi.